

Sygn. akt VII U 8/16

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Kozłowska-Czabańska

Protokolant: sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 września 2016 r. w Warszawie

sprawy z wniosku D. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wyrównanie renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania D. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 12 listopada 2015r., znak: (...)

z dnia 28.08.2015r., znak: (...)

postanawia:

1. odrzucić odwołanie od decyzji z dnia 28 sierpnia 2015 roku,
2. oddalić odwołanie od decyzji z dnia 12 listopada 2015 roku,
3. wniosek o wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia powstania niezdolności do pracy a nie od dnia złożenia wniosku o rentę przekazać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. celem wydania stosownej decyzji,
4. zasądzić od Skarbu Państwa kasy Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie na rzecz adwokata M. T. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) powiększoną o stawkę VAT tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu.

UZASADNIENIE

W dniu 4 grudnia 2015 roku ubezpieczona D. L. nr PESEL: (...) złożyła do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia

12 listopada 2015 roku znak: (...) wydanej w przedmiocie przeliczenia emerytury. Odwołująca wniosła w odwołaniu o wyrównanie wysokości renty począwszy

od dnia przyznania świadczenia, a nie od dnia złożenia wniosku o to świadczenie. Skarżąca dodała, iż całkowita niezdolność do pracy powstała u niej w dniu operacji tj. 27 stycznia 2015 roku a w wyniku zaburzeń związanych z operacją, wniosek o przyznanie renty mogła złożyć dopiero w dniu 20 kwietnia 2015 roku (odwołanie k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 4 stycznia 2016 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie

art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu swojego stanowiska, organ rentowy podniósł, iż wypłata świadczenia ubezpieczonej D. L. może nastąpić najwcześniej od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożony został wniosek o to świadczenie, co w niniejszej sprawie nastąpiło 20 kwietnia 2015 roku. Organ rentowy zaznaczył natomiast, iż zaskarżona decyzja nie rozstrzyga jednak tej kwestii, a dotyczy jedynie przeliczenia świadczenia, nie zaś daty przyznania renty (odpowiedź na odwołanie k. 3 a.s.).

Pismem procesowym z dnia 21 czerwca 2016 roku, odwołująca D. L. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika rozszerzyła odwołanie, na decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia

28 sierpnia 2015 roku znak: (...)wydaną w przedmiocie przyznania renty

z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 maja 2016 roku. Odwołująca zakwestionowała decyzję organu rentowego z dnia

28 sierpnia 2015 roku w części dotyczącej daty początkowej zasądzonego świadczenia. Wskazała, iż prawidłowa data początkowa świadczenia rentowego winna być ustalona

na dzień 27 stycznia 2015 roku tj. dzień w którym przebyła operację. Odwołująca wniosła

o: zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy począwszy od dnia 27 stycznia 2015 roku, a także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów udzielonej przez profesjonalnego pełnomocnika- pomocy prawnej z urzędu (k. 44-47 a.s.).

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

D. L. urodzona (...), identyfikująca się numerem PESEL (...), w dniu 20 kwietnia 2015 roku złożyła do organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Do wniosku, D. L. dołączyła informację dotyczącą jej okresów składkowych i nieskładkowych, a także dokumentację przebiegu jej zatrudnienia (k. 1-90 a.r.).

W związku z powyższym wnioskiem organ rentowy wszczął postępowanie wyjaśniające, w toku którego skierował ubezpieczoną D. L. na badanie

do Lekarza Orzecznika ZUS. Orzeczeniem z dnia 8 maja 2015 roku, Lekarz Orzecznik ZUS uznał D. L. za osobę całkowicie niezdolną do pracy do dnia 31 maja 2016 roku i uznał, że niezdolność do pracy powstała u ubezpieczonej od dnia 27 stycznia 2015 roku (orzeczenie lekarza orzecznika k. 91 a.s.).

Decyzją z dnia 1 czerwca 2015 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał D. L. zaliczkę na poczet renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 kwietnia 2015 roku (k. 186 a.r.).

Decyzją z dnia 28 sierpnia 2015 roku znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał D. L. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy począwszy od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 maja 2016 roku, w wysokości 1068,51 złotych miesięcznie. Powyższa kwota została wyliczona dla ubezpieczonej po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz kwoty podlegającej opodatkowaniu (k. 232 a.r.).

We wrześniu 2015 roku, odwołująca złożyła do organu rentowego wniosek

o przeliczenie świadczenia rentowego wraz z dodatkową dokumentacją zatrudnienia. Odwołująca miała zgromadzone dokumenty zatrudnienia gdyż zamierzała wystąpić do organu rentowego o naliczenia kapitału początkowego. Składając wniosek o przeliczenie świadczenia rentowego, odwołująca korzystała z pomocy Biura Bezpłatnych Porad Prawnych

w L. (zeznania ubezpieczonej k. 55 a.s.). Na mocy decyzji z dnia 21 września 2015 roku, znak: (...), organ rentowy ZUS II Oddział w W., dokonał przeliczenia renty ubezpieczonej, w oparciu o złożoną dodatkową dokumentację zatrudnienia i ustalił wysokość świadczenia D. L. do wypłaty -po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz należności podatkowych, na kwotę 1085,44 złotych miesięcznie według wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 44,49% (k. 272 a.r.).

Kolejną decyzją z dnia 12 listopada 2015 roku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. ponownie przeliczył wysokość świadczenia rentowego ubezpieczonej (po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz należności podatkowych) na kwotę 1105,89 złotych (k. 292 a.r.).

D. L. zaskarżyła w dniu 4 grudnia 2015 roku, decyzję organu rentowego ZUS II Oddział w W. z dnia 12 listopada 2015 roku znak: (...), a w dniu 21 czerwca 2016 roku zaskarżyła również decyzję ww. organu rentowego z dnia 28 sierpnia 2015 roku znak: (...), inicjując tym samym niniejsze postępowanie odwoławcze (k. odwołanie k. 2 a.s., rozszerzenie odwołania (k. 44-47 a.s.).

W toku rozprawy odwołująca reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika oświadczyła, iż jej świadczenie rentowe w decyzji z dnia 12 listopada 2015 roku zostało błędnie przeliczone począwszy od kwietnia 2015 roku i brak jest wyrównania świadczenia od dnia 27 stycznia 2015 roku -czyli od rzeczywistej daty powstania niezdolności do pracy, natomiast dokonano jej zdaniem błędnego przeliczenia renty od daty złożenia wniosku o świadczenie tj. od kwietnia 2015 roku (k. 54-56 a.s.).

Odwołująca nie pamiętała czy w okresie od sierpnia 2015 roku do listopada 2015 roku przebywała w szpitalu, bądź wyjeżdżała do sanatorium. Z racji zaburzeń koncentracji powstałych na skutek leczenia operacyjnego, odwołująca nie wiedziała w toku postępowania dlaczego złożyła odwołanie od decyzji z dnia 28 sierpnia 2015 roku, po upływie okresu ponad półrocznego od daty doręczenia jej przedmiotowej decyzji. W ww. okresie od sierpnia 2015 roku do listopada 2015 roku, odwołująca mieszkała stale pod tym samym adresem zamieszkania. Wnioskodawczyni mieszkała sama. Pierwszą operację z powodu gruczolaka przysadki mózgowej, odwołująca odbyła w dniu 27 stycznia 2015 roku, a kolejną w odstępie dwóch dni od pierwszej operacji. Odwołująca w związku z operacją ma problemy psychiczne, problemy z prawidłowym widzeniem i rozumieniem tekstu czytanego. D. L. po operacji kontynuuje leczenie, stale przyjmuje leki i pobiera również w dalszym ciągu po dniu 31 maja 2016 roku, świadczenie w postaci renty, jednakże obecnie jest uprawniona do renty z tytułu częściowej a nie całkowitej -niezdolności do pracy. Świadczenie to przysługuje odwołującej na okres 1 roku. Odwołująca samodzielnie dokonuje rozliczeń rachunkowych ponosząc m.in. opłaty czynszu ale w chwili obecnej dostała wezwanie od komornika, ponieważ popełniła pomyłkę w opłatach (zeznania odwołującej. k. 55-56 a.s.).

Do zakończenia postępowania strony sporu podtrzymały zajęte stanowiska procesowe, odwołująca w zakresie zmiany zaskarżonych decyzji i przyznania prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia powstania tejże niezdolności tj. od dnia 27 stycznia 2015 roku, a nie od daty złożenia wniosku o świadczenie w miesiącu kwietniu 2015 roku; pełnomocnik organu rentowego wniósł o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 28 sierpnia 2015 roku i oddalenie odwołania od decyzji z dnia 12 listopada 2015 roku (stanowiska stron k. 54-56 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny niniejszej sprawy w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy w tym dokumentację akt rentowych, a także dokumentację akt niniejszej postępowania sądowego. Do rekonstrukcji stanu faktycznego w sprawie Sąd Okręgowy uwzględnił także dowód osobowy z zeznań odwołującej (k. 54-56 a.s.). Zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów nie były kwestionowane przez żadną

ze stron postępowania pod względem ich autentyczności toteż stanowiły w sprawie wiarygodny materiał dowodowy. W ocenie Sądu również zeznania odwołującej korespondowały z dokumentacją akt sprawy. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Odwołanie D. L., od decyzji ZUS II Oddział w W. z dnia 28 sierpnia 2015 roku znak: (...) podlega odrzuceniu na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Sąd Okręgowy podkreśla, iż odwołanie osoby ubezpieczonej inicjuje postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy niezwłocznie przesyła odwołanie wraz z aktami sprawy właściwemu Sądowi. Ustawowy termin

do wniesienia odwołania, zgodnie z art. 477⁹ § 1 k.p.c., wynosi jeden miesiąc od doręczenia odwołującemu odpisu decyzji. Odwołanie złożone z uchybieniem terminu podlega odrzuceniu. Konsekwencją zatem niedotrzymania powyższego terminu jest- zgodnie z art. 477⁹ § 3 k.p.c.- obligatoryjne odrzucenie odwołania. Odstąpienie zaś od odrzucenia odwołania dopuszczalne jest jedynie przy kumulatywnym zaistnieniu dwóch przesłanek, a mianowicie, gdy przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz gdy nastąpiło z przyczyn niezależnych od strony. Przesłanki upoważniające sąd do nieuwzględnienia przekroczenia terminu mają charakter ocenny i zależą od całokształtu okoliczności sprawy. Powinność ich wykazania spoczywa na odwołującej

Jak wynika z przeprowadzonego postępowania, nie ulega wątpliwości, że złożenie odwołanie od decyzji z dnia 28 sierpnia 2015 roku, nastąpiło po upływie terminu określonego w art. 477⁹ § 1 k.p.c. Tutejszy Sąd Okręgowy podziela linię orzeczniczą Sądu Najwyższego ujętą m.in. w wyroku z dnia 21 marca 2006 r., w sprawie III UK 168/05, zgodnie z którą: ocena czy przekroczenie terminu było nadmierne i czy przekroczenie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego, jest pozostawione uznaniu Sądu. (...) a ponadto: Sąd nie odrzuci odwołania od decyzji organu rentowego na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. tylko wówczas, gdy bezspornie stwierdzi, że przekroczenie ustawowego terminu nie jest nadmierne i że nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego. W pozostałych wypadkach jest obowiązany odrzucić odwołanie. Sąd Okręgowy podziela także stanowisko Sądu Apelacyjnego w Szczecinie ujęte w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 kwietnia 2014 r., w sprawie III AUa 31/14, iż wymienione w art. 477⁹ § 3 k.p.c. przesłanki przyjęcia i rozpoznania odwołania mimo jego złożenia po upływie terminu muszą wystąpić łącznie. Zatem opóźnienie nie może być nadmierne i jednocześnie nie może wystąpić z przyczyn zależnych od odwołującego. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie można uznać,

aby złożenie przez ubezpieczoną odwołania od zaskarżonej decyzji ponad pół roku po dniu doręczenia jej tej decyzji nie było nadmierne. Należało zatem rozstrzygnąć czy opóźnienie to nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującej, jak stanowi art. 477⁹ § 3 k.p.c. Przepis ten pozwala bowiem na odrzucenie odwołania w razie zaistnienia kumulatywnie dwóch przesłanek - nadmiernego przekroczenia terminu i przekroczenia terminu z przyczyn zależnych od strony. Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie odwołująca nie wykazała, aby opóźnienie we wniesieniu odwołania było wynikiem okoliczności od niej niezależnych. Należy podkreślić, że odwołująca począwszy od września 2015 roku kierowała do organu rentowego wnioski o przeliczenie świadczenia rentowego. Bezpośrednią pomoc w formułowaniu wniosków odwołująca uzyskiwała w Biurze Porad Prawnych w L., a zatem bezspornie w tym okresie musiała osobiście udać się do Biura, przedstawić zgromadzone w sprawie dokumenty, określić żądania, w sformułowaniu których oczekiwała pomocy Biura. W ocenie Sądu okoliczności te potwierdzają faktyczne możliwości odwołującej w świadomym prowadzeniu, (a przynajmniej w ograniczonym zakresie) swoich spraw z zakresu ubezpieczenia społecznego. Wobec powyższego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż odwołująca mogła również za pośrednictwem Biura porad prawnych zaskarżyć w określonym prawem terminie, sporną decyzję z dnia 28 sierpnia 2015 roku.

W takiej sytuacji, nie można przyjmować, że ubezpieczona przekroczyła termin ustawowy z powodów, na które nie miała żadnego wpływu. Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia w punkcie 1 na podstawie na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c.

W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy oddalił odwołanie D. L. od decyzji organu rentowego z dnia 12 listopada 2015 roku, albowiem wywoły odwołującej

i reprezentującego ją pełnomocnika nie odnosiły się w jakimkolwiek zakresie do przedmiotu tejże decyzji. Sąd Okręgowy podkreśla, iż decyzja ta dotyczyła przeliczenia renty ubezpieczonej na skutek złożonego przez nią wniosku i złożonych do akt sprawy dokumentów zatrudnienia odwołującej. Odwołanie ubezpieczonej w zakresie tej spornej decyzji odnosiło się natomiast do kwestii ustalenia innego terminu początkowego jej niezdolności do pracy, a zatem pozostawało bez jakiegokolwiek związku z zakresem zaskarżonej decyzji. W orzecznictwie przyjmuje się, że dochodzenie przed sądem prawa do świadczenia, z ubezpieczenia społecznego, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego, jest niedopuszczalne, a treść decyzji, od której wniesiono odwołanie, wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 1999 r., II UKN 204/99). Zatem Sąd Okręgowy będąc związany w zakresie rozpoznania i orzeczenia treścią zaskarżonej decyzji z dnia 12 listopada 2015 roku, uznał odwołanie ubezpieczonej od tej decyzji za całkowicie bezzasadne i niezwiązane z decyzją, a w konsekwencji na mocy art. 477¹⁴ § 1 Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

W punkcie 3 wyroku Sąd Okręgowy na zasadzie art. 477⁹ § 1 k.p.c. przekazał do organu rentowego wniosek D. L. o wyrównanie świadczenia emerytalnego od dnia powstania niezdolności do pracy a nie od dnia złożenia wniosku

o – mając na uwadze, iż są to żądania nowe, które nie były przedmiotem oceny organu rentowego, zaś Sąd w niniejszym postępowaniu jest uprawniony jedynie do badania rozstrzygnięć organu zawartych w oznaczonej przez skarżącą decyzji.

Sąd Okręgowy orzekł o kosztach postępowania w pkt 4 wyroku na podstawie

§ 4 w zw. z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 roku, poz.1801). Sąd Okręgowy miał na uwadze, iż pełnomocnik w niniejszej sprawie został wyznaczony przez Okręgową Radę Adwokacką w dniu 1 marca 2016 roku, ww. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku, obowiązywało zaś od dnia 1 stycznia 2016 roku. Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie powołanych i aktualnych na gruncie niniejszej sprawy przepisów rozporządzenia, przyznał pełnomocnikowi z urzędu adwokatowi M. T. kwotę 360 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu powiększonej o stawkę podatku VAT.

(...)